

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRŮVODCE STUDIEM PRO KOMBINOVANOU FORMU STUDIA

MODULU EKONOMICKÉ ASPEKTY

OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Miroslav Kaloč

Vítězslav Zamarský

Ostrava 2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název: Ekonomické aspekty ochrany životního prostředí
Autoři: Miroslav Kaloč, Vítězslav Zamarský
Vydání: první, 2011
Počet stran: 10
Tisk: Vysoká škola podnikání, a. s.

Vydala: Vysoká škola podnikání, a. s. v Ostravě
Michálkovická 1810/181
710 00 Ostrava – Slezská Ostrava

©

© Vysoká škola podnikání, a.s. v Ostravě

Úvodní slovo garanta

Vážené studentky, Vážení studenti,

do Vašich rukou se dostává moderně a účelově koncipovaný modul, který je součástí specializace oboru Podnikání a management v životním prostředí. Dílčí modul Ekonomické aspekty ochrany životního prostředí je jednosemestrální a bude realizován v 6. semestru.

Po jeho absolutoriu získáte základní znalosti a porozumění v oblasti jak minimalizace rizik, tak i v nacházení nových příležitostí pro optimalizaci podnikatelských aktivit, vyplývajících z legislativy v oblasti ochrany životního prostředí a z poznání harmonického vztahu člověka k životnímu prostředí. Pochopení bazálních přírodních zákonitostí a jejich využitím pro podnikatelské aktivity si rozšíříte možnosti praktického profesionálního uplatnění jak ve sféře výroby, tak i ve službách.

Znalost problematiky tohoto dílčího modulu, jehož obsah je prezentován v sylabu a ve studijní opoře je na trhu práce žádaná a proto je pro Vás PERSPEKTIVNÍ INVESTICÍ.

Využijte tuto nabízenou šanci.

garant

1. Název modulu	EKONOMICKÉ ASPEKTY OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
2. Číselné označení:	<i>nevyplňovat</i>

3. Zařazení modulu do studia	bakalářské studium	
	3. ročník	
	6. semestr	
Typ modulu	dílčí modul specializačního zaměření	
	volitelná specializace PMŽP	
	pro všechny obory	
Rozsah výuky (v hodinách)	kombinovaná forma	16 konzultací, 4x4
Forma ukončení	zápočet, zkouška generovaná dle dosažených bodů	

4. Studijní zátěž

3,5 kreditů

Charakteristika studijní zátěže

Kombinované studium	Ohodnocení kredity
Úkoly z konzultací k samostatnému zpracování	0,5 kreditu
Kontrolní test k ověření znalostní látky	1,0 kreditů
Ročníková práce	2,0 kredity
Celkem	3,5 kreditů

5. Jména vyučujících

Příjmení	Jméno, tituly	Zařazení	Kontakt	Forma výuky
Kaloč	Miroslav prof., Ing., CSc.	garant	miroslav.kaloc@vsb.cz	KS
Zamarský	Vítězslav prof., Ing., CSc.	vyučující	vitezslav.zamarsky@vsp.cz	KS

6. Organizace výuky

Kombinovaná výuka předmětu je založena na prezenční a distanční formě výuky. Principiálně je však postavena na samostudiu. Předpokládá se proto zájem studenta o látku modulu. Student studuje samostatně s využitím studijní opory a vybraných kapitol zadané literatury. Student má možnost využít i osobní konzultace po dohodě s pedagogem či využít konzultací prostřednictvím emailu, které by měly být orientovány převážně na organizační záležitosti a osvětlení klíčových aspektů probírané látky. V průběhu výuky bude student povinně účastněn na třech tutoriálech a na praktické prezenční výuce v rámci blokových konzultací.

- **Vstupní tutoriál** – se koná v prvním týdnu výuky před zahájením blokové prezenční výuky modulu. Jeho náplní, bude seznámení studentů s obsahem, cílem a formou studia. Student zde získá rovněž základní informace o rozsahu a náplni studijních materiálů. Garant/vyučující podá studentům podrobné informace o principech kombinovaného studia, způsobu práce s Průvodcem studia modulu, studijní opoře, modulu a s vybranými kapitolami zadané studijné odborné literatury. Studenti budou seznámeni s návazností modulu na předcházející již absolvovaná dílčí modul specializace a se způsobem jeho využití pro účely ročníkové práce. Studenti budou rovněž seznámeni s dílčími úkoly, vyplývajícími ze studijní opory modulu i se způsoby hodnocení aktivity studenta v průběhu výuky.
- **Kontrolní tutoriál** – je zakomponován do harmonogramu výuky a vzhledem k obsahové orientaci látky, probírané v modulu, proběhne po výuce sedmého tématu látky modulu, tzn. zhruba v polovině výukového procesu modulu. Jeho náplní bude konzultace s tutorem/garantem modulu, zdůraznění vybraných problémů a vysvětlení dotazů studentů, možnost individuálních či skupinových konzultací s tutorem, vyhodnocení dílčích úkolů zadaných v rámci opory modulu k samostatnému vypracování, již jsou hodnoceny kredity a zadání nových úkolů na závěrečný tutoriál.
- **Závěrečný tutoriál** – proběhne v závěrečné části poslední blokové konzultace a jeho obsahem bude vyhodnocování studijních úkolů, uložených studentům na předchozích tutoriálech, kontrolní test z probrané látky modulu pro splnění studijních požadavků a prezentace ročníkové práce, to znamená všech povinností, jež jsou nutné pro splnění požadavků pro získání zápočtu.
- **Prezenční výuka** vybraných témat modulu proběhne v blocích a je dána studijní dotací 16 hodin za semestr, omezenou o průběh tří tutoriálů, z nich každý bude představovat časový rozsah 1 hodiny. Výuka jednotlivých témat modulu proběhne formou konzultací, tzn. studenti jsou s látkou seznámeni předchozími studii. Výuku vede v průběhu semestru garant a vyučující modulu dle konkrétního rozvrhu. Bloková prezenční výuka vzhledem k předchozí studijní orientaci a zátěži studentů je orientována na pochopení principu a filosofie všech témat (kapitol), zařazených do výuky modulu.

7. Definování rozsahu a obsahu kombinované výuky

Modul je volitelný, koresponduje s předcházejícím modulem specializace (Ekologické aspekty podnikání), je bezprostředním doplňkem ekonomických disciplín a v řadě případů s nimi těsně souvisí. V konkrétních podobách vysvětluje teorii a aplikační praxi v oblasti ochrany ŽP. Student po jeho absolvování nabývá základní znalosti, které lze posléze rozšířit v průběhu praktické činnosti po jeho absolutoriu.

Modul upozorňuje na mnohdy neprávem opomíjené ekonomické souvislosti a limity z oboru ŽP při rozvíjení podnikatelských aktivit a poskytuje i praktické návody z oblasti výběru a ekonomického hodnocení ekotechnických prostředků. Modul

rovněž zvýrazňuje legislativní rámec aktivit právě z pohledu ochrany životního prostředí. Učivo modulu je rozděleno do 9 samostatných, na sebe navazujících kapitol (témat):

- [1] Úvod do modulu. Vymezení základních pojmů. Energetická zajištěnost společnosti.
- [2] Ekonomické nástroje v péči o životní prostředí. Financování péče o životní prostředí. Téma má za úkol osvětlit problematiku řízení péče o ŽP, seznámit s pojmy tvorba a ochrana ŽP, se správními orgány a občanskými iniciativami, působícími v oblasti ochrany ŽP, s nástroji k řízení péče o ŽP a se zdroji, jež jsou k dispozici pro financování ochrany ŽP.
- [3] Environmentální a ostatní investice, ekonomické a ekologické hodnocení environmentálních opatření. Téma č. 3 seznamuje s významem pojmu environmentální opatření, se zařízeními a technologiemi, aplikovanými v této zájmové oblasti, s investicemi a odpisovou praxí a s vlivem ekotechnických prostředků na hospodaření, na sestavu rozpočtu a plánování eko-prostředků. Součástí tématu je i hodnocení účinku ekotechnických opatření, definování položek ekonomického a ekologického hodnocení, osvětlení technik BAT a BREF (Best Available Technique; BAT Reference Documents).
- [4] Postupy při výběru ekotechnických prostředků, ekonomika, hodnocení důsledků použití ekotechnických prostředků. Student zde nalezne informace, týkající se obecných podmínek optimálního výběru techniky, odpovědí na otázky co znamená rozhodovací analýza a kritická diskuse a seznámí se s kritériem a časovým průběhem výběru a hodnocení ekotechnických prostředků. Pochopí rovněž průběh a princip výběrového řízení.
- [5] Ekologická a ekonomická rizika jako součást podnikatelských aktivit, ekonomické hodnocení. Téma pojednává o systematizaci ekologických a ekonomických rizik a jejich důsledcích pro podnikatelské aktivity, osvětlí ekonomickou stabilitu podniku a vlivy na jeho image a poučí o hodnocení obou typů rizik a jejich souvislosti s ekonomickou stabilitou podniku.
- [6] Metody hodnocení škod na životním prostředí. Téma je orientováno na objasnění kategorií a metod hodnocení škod na životním prostředí. Budou objasněny nákladové a ostatní používané metody.
- [7] Monetární a nemonetární hodnocení škod na životním prostředí. Látka tohoto tématu podává přehled o monetárním, sociálním, ekologickém a ekonomickém hodnocení škod, o nemonetárním hodnocení škod, objasní pojem ekologická újma. Součástí tématu je přehled a pochopení metod TUKP, dle D. Fullera, bodovacích metod a porozumění určování hodnot kvalitativních multiplikátorů.
- [8] Hodnocení kvality životního prostředí, environmentální audit a formy provádění této evaluace. Student pochopí parametry hodnocení kvality ŽP, dikci a aplikaci zákonů č. 100/2001 Sb. a č. 76/2002 Sb., týkající se posuzování vlivu na ŽP a o integrované prevenci, významnou součástí tématu je pochopení cíle, druhů,

hlediska, metod a fází environmentálního auditu.

- [9] Ekonomika odstraňování škod. Student pochopí význam pojmů brownfields, blackfields a greenfields a jejich charakteristické prvky, seznámí se se souvislostí druhů aktivit a stupně znehodnocení krajiny a s technickou a ekonomickou náročností nápravných operací. Seznámí se rovněž s cíli, strategickými koncepcemi, právní úpravou nápravných opatření a s postupovými kroky jak daný problém řešit.

Číslo a název modulu			
č.	Téma	Prezenční výuka	Poznámka
1.	Úvod do problematiky. Vymezení základních pojmů. Energetická zajištěnost společnosti.	NE	samostudium, možné konzultace na kontrolním tutoriálu
2.	Ekonomické nástroje v péči o životní prostředí.	ANO	studium opory a vybraných kapitol zadané studijní literatury
3.	Environmentální a ostatní investice, ekonomické a ekologické hodnocení environmentálních opatření.	ANO	samostudium opory a vybraných kapitol zadané studijní literatury
4.	Postupy při výběru ekotechnických prostředků, ekonomika, hodnocení důsledků použití ekotechnických prostředků.	ANO	samostudium opory a vybraných kapitol zadané studijní literatury
5.	Ekologická a ekonomická rizika jako součást podnikatelských aktivit, ekonomické hodnocení.	ANO	samostudium opory a vybraných kapitol zadané studijní literatury
6.	Metody hodnocení škod na životním prostředí.	NE	samostudium opory a vybraných kapitol zadané studijní literatury
7.	Monetární a nemonetární hodnocení škod na životním prostředí.	NE	samostudium opory a vybraných kapitol zadané studijní literatury
8.	Hodnocení kvality životního prostředí, environmentální audit a formy provádění.	ANO	samostudium opory a vybraných kapitol zadané studijní literatury

9.	Ekonomika odstraňování škod.	ANO	samostudium opory a vybraných kapitol zadané studijní literatury
----	------------------------------	-----	--

8. Časový harmonogram výuky v kombinované formě studia

Vzhledem k charakteru a rozsahu výuky modulu, která navazuje na předchozí dílčí modul, ale je pro studenty nová vyžaduje proto delší a souvislejší styk studenta s pedagogem během výuky, bude časový harmonogram výuky soustředěn do čtyř blokových konzultací.

- 4 konzultace (4+4+4+4 hodiny) měsíční konzultace
- 4 konzultace (2+2+2+3 hodiny) týdenní konzultace

Časový harmonogram čtyř konzultací

Pořadí konzultace	Náplň konzultace	Pokyny pedagoga Zaměření, úkoly a různé pokyny pro studenty
1	Vstupní tutoriál – 1 hodina	Seznámení studentů s obsahem, cílem a formou studia, s využíváním opory a zadané odborné literatury; zadání úkolů a ročníkové práce.
	Prezenční výuka – blokové studium – 3 hodiny	Formou konzultace probrána látka kapitol č. 1,2 a 3.
2	Prezenční výuka – 4 hodiny	Formou konzultace bude probrána látka kapitol č. 4 a 5, konzultace k ročníkové práci
3	Prezenční výuka – blokové studium – 3 hodiny	Formou konzultace bude probrána látka kapitol č. 6 a 7.
	Kontrolní tutoriál – 1. hodina	Kontrola úkolů zadaných na vstupním tutoriálu; konzultace k ročníkové práci.
4	Prezenční výuka – blokové studium – 2 hodiny	Konzultace budou orientovány k tématům č. 8 a 9.
	Závěrečný tutoriál - 2 hodiny	Kontrolní jednoduchý test; prezentace a evaluace ročníkové práce; celkové hodnocení plnění zadaných úkolů a udělení zápočtu.

9. Vyučovací metody

- ❖ Studium modulu je založeno na samostudiu jako báze výuky modulu. Student využívá studijní opory, a vybraných kapitol odborné literatury, která je významná nejen pro pochopení podrobnějších informací probrané látky, ale pro formu těchto sdělení a návyk pracovat s odbornými texty.
- ❖ Vzhledem rozsahu látky modulu, jejího charakteru a skutečnosti, že pro studenty je látka zcela nová a dosud se s ní nesetkali, je do vyučovacích metod zařazena i výuka prezenční, ve které vyučující seznámí studenty s principy probírané látky a objasní jim partie a problematiku, která nebyla formou samostudia pochopena. Je zřejmé, že bez relevantního samostudia jednotlivých témat modulu nesplní konzultace svůj smysl.
- ❖ Součástí vyučovacích metod je i kontrola jednoduchých úkolů, stanovených ve studijní opoře a vyučujícím zadané. Jde o nezbytnost kontroly průběžného studia.
- ❖ Kontrolní test je obsahově i co do rozsahu látky jednoduchý a je veden záměrem přesvědčit se, že student zvládl tematicky celou látku modulu.
- ❖ Ročníková práce prokazuje zvládnutí látky modulu na konkrétním příkladě. Hodnotí se nejen obsah, ale i forma prezentace.

10. Požadavky na ukončení modulu

Pro úspěšné ukončení modulu musí student splnit:

- ❖ Úkoly, zadané ze studijní opory, prokazující pochopení dílčí partie látky,
- ❖ kontrolní jednoduchý text realizovaný v závěrečném tutoriálu, prokazující pochopení stěžejních znalostí z celé látky modulu,
- ❖ zpracování a prezentace ročníkové práce dle pokynů vyučujícího má prokázat zvládnutí teoretické části probírané látky na konkrétním případovém zpracování.

11. Metody a struktura hodnocení

V průběhu studia tohoto dílčího modulu bude student hodnocen v následujících aktivitách:

- ❖ v průběhu vstupního tutoriálu budou studentům zadány konkrétní úkoly vytyčené ve studijní opoře. Úkoly se týkají vybraných témat probírané látky. Ke splnění těchto drobných úkolů postačuje studijní opora.
- ❖ Studentům bude v průběhu vstupního tutoriálu individuálně zadána ročníková práce, její forma, rozsah, konkrétní téma, způsob vypracování a prezentace. Student pro její zpracování využije z hlediska studijních zdrojů studijní oporu a zadanou odbornou literaturu. Prezentace a zpracování ročníkové práce bude v českém jazyce.
- ❖ V průběhu závěrečného tutoriálu proběhne otestování získaných znalostí látky modulu formou jednoduchého písemného testu.

Po splnění výše uvedených a hodnocených aktivit v předem známé hodnotící stupnici bude vygenerována zkouška v klasifikační škále A – F. Pro získání zápočtu nutno získat nejméně 50 bodů.

Struktury sumativního hodnocení a jeho složek v rámci modulu		
Hodnocená aktivita	Získané body	Procentní vyjádření
Úkoly zadané z otázek studijní opory	25	25 %
Kontrolní písemný test	35	35 %
Ročníková práce	40	40 %
Celkem	100	100 %

Výsledná hodnotící stupnice

A = 90 - 100%	(90 - 100 bodů)
B = 80 - 89%	(80 - 89 bodů)
C = 70 - 79%	(70 - 79 bodů)
D = 60 - 69%	(60 - 69 bodů)
E = 50 - 59%	(50 – 59 bodů)
F = 49 - 0 %	(49 bodů a méně)

Shrnutí a závěr

Vážení studenti,

průvodce studiem dílčího modulu Ekonomické aspekty ochrany životního prostředí Vám dává přehled jak o obsahu, tak i o formě výuky tohoto modulu. Samotná výuka je zde koncipována jako kombinace samostudia, které převažuje, s prezenční výukou, organizovanou blokově a probíhající formou konzultací. Znovu zdůrazňuji, že základem pro úspěšné absolutorium modulu je samostudium rovnoměrně časově rozložené. Hlavním studijním zdrojem je opora modulu, obsahující i otázky k zamyšlení k řešení a jednoduché úkoly, jež jsou testem porozumění probrané látky. Tutoriály a bloková prezenční výuka nemá charakter přednášek, ale konzultací, na kterých lze objasnit ne zcela pochopenou látku ze samostudia. Kromě opory modulu Vám bude zadána v požadovaném rozsahu i látka z odborné literatury reflektující požadovaný a současně minimalizovaný objem ve vztahu k náplni a významu modulu.

Vážení studenti,

látka modulu Ekonomické aspekty ochrany životního prostředí je nejen velmi zajímavá, ale – jak bylo řešeno v úvodu – pro Vaši praxi prospěšná. Pedagogové, kteří Vás budou modulem provázet, jsou zkušení odborníci, jejichž životní profesní dráha jim umožnila získat zkušenosti i dovednosti jak z provozní praxe, tak i pedagogické činnosti. Rádi Vám je předají v průběhu výuky modulu. Využijte této šance.

Garant modulu